

Deze aanbevelingen, welke de meest volledige zijn, welke in vakkringen in het Britse imperium ten aanzien van de holding companies en de geconsolideerde overzichten werden gegeven, verdienen ook onze aandacht ten volle.

De voortdurend toenemende betekenis van de holding company, ook in ons land, maakt dat de hier naar voren gebrachte gezichtspunten de volle belangstelling ook in onze vakkringen verdienen. Om met J. Valkhoff te spreken: om verschillende redenen, van nationale en van internationale aard, mogen wij ook in dit opzicht niet bij onze buitenlandse vakgenoten ten achter blijven. Op de Amsterdamse effectenbeurs wordt een groot aantal aandelen verhandeld van ondernemingen, welke aanzienlijke belangen bij andere ondernemingen bezitten, zonder dat nochtans tot publicatie ener geconsolideerde jaarrekening wordt overgegaan. De voorlichting van het publiek zou er slechts op vooruit gaan, indien de publicatie van een — door de accountant gecertificeerde — geconsolideerde jaarrekening verplichtend werd gesteld.

Voordat het echter zo ver is, zal het nodig zijn, dat ook wij de eisen, waaraan dergelijke overzichten dienen te voldoen en de vorm en inhoud der daarbij behorende accountantsverklaring nader onder de ogen zien.

Melbourne, 6 Juli 1947.

DE WETTELIJKE REGELING VAN HET ACCOUNTANTS-BEROEP IN ENGELAND ¹⁾

door Drs. J. James

Het huidige Engelse Vennootschapsrecht, zoals dat is geregeld in de Companies Act van 1929, schrijft in artikel 132 voor, dat iedere Vennootschap vallende onder deze wet op de jaarlijkse algemene Vergadering van Aandeelhouders een controleur („auditor”) moet benoemen. In artikel 133 is vastgelegd welke personen uitgesloten zijn van de benoeming tot controleur, te weten:

- (a) directeuren, commissarissen en leden van het personeel van de Vennootschap,
- (b) medefirmanten van of personen in dienst van een lid van het personeel der Vennootschap, uitgezonderd in die gevallen waar de Vennootschap een besloten vennootschap is.
- (c) rechtspersonen („bodies corporate”) vallende onder deze wet.

Tenslotte bepaalt artikel 134 dat de controleur aan de aandeelhouders verslag uit moet brengen over de door hem gecontroleerde Jaarrekening („Accounts”) en over iedere balans die aan de Algemene Vergadering wordt voorgelegd.

Dit rapport dient in te houden een verklaring ten aanzien van:

- (a) „having obtained all the information and explanations they have acquired”,
- (b) „whether the balance sheet is properly drawn up so as to exhibit a true and correct view of the state of the company's affairs according to the best of their information and the explanations given to them, and as shown by the books of the company”.

¹⁾ Wij verwijzen naar de artikelen in *The Accountant* van 27 Juli en 10 Aug. 1946 gerefereerd in het M.A.B. van Maart 1947 bl. 97—100. (Red. M.A.B.)

Geen enkele aanwijzing wordt echter gegeven betreffende de kwalificaties waaraan de controleur moet voldoen teneinde in aanmerking te komen voor een benoeming.

In het kort komt het hierop neer:

Zolang voldaan is aan de drie bovengenoemde voorschriften is iedere vennootschap vrij in de keuze van haar controleur, onverschillig of dat nu is de vrouw van de Commissaris, de bakker of de melkboer. In feite waren deze voorschriften dus een wassen neus.

De voorstellen van de Commissie voor de herziening van het vennootschaps-recht (de zogenaamde „Cohen Committee — recommendations”) kwamen aan dit bezwaar tegemoet door aan de drie bovengenoemde beperkingen de volgende bepaling te laten voorafgaan.

Voor de aanstelling tot controleur van een Vennootschap vallende onder deze wet komen niet in aanmerking:

- (a) diegenen die niet lid zijn van een lichaam waarvan door het Ministerie van Economische Zaken is bepaald dat het lidmaatschap de leden het recht verleent tot het controleren van de jaarrekening van vennootschappen, dan wel
- (b) diegenen die door het Ministerie van Economische Zaken niet het recht is toegekend tot het controleren van de jaarrekening van vennootschappen.

Voorts wordt bepaald dat de controleur behalve over de balans, ook rapport moet uitbrengen over de winst- en verliesrekening en t.a.v. houdster maatschappijen over de geconsolideerde balans en de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Korte tijd geleden werden deze voorstellen voor de herziening van het vennootschapsrecht, zij het met verschillende wijzigingen, door het Hogerhuis aanvaard. In de naaste toekomst zullen deze gewijzigde bepalingen door het Lagerhuis in behandeling worden genomen. Naar verwacht wordt zullen zij na de grondige behandeling in het Hogerhuis zonder ingrijpende veranderingen worden aanvaard.

Deze „Companies Bill” nu bepaalt het volgende:

Voor de aanstelling tot controleur ener vennootschap komt niet in aanmerking:

- (a) hij die niet lid is van een vereniging van accountants gevestigd in Groot Brittannië, die voorlopig voor het doel van deze bepaling door het Ministerie van Economische Zaken is erkend, of
- (b) hij die niet door het Ministerie van Economische Zaken voorlopig daartoe het recht heeft gekregen, hetzij doordat hij gelijkwaardige bevoegdheden heeft verworven buiten Groot Brittannië, dan wel doordat hij vóór 18 Juli 1945 in Groot Brittannië het beroep van accountant uitoefende.

Hieraan is echter een afwijkende bepaling toegevoegd voor bepaalde besloten vennootschappen aan welke ten tijde van de aanstelling van de controleur een uitzonderingspositie is toegekend.

De bestaande bepalingen t.a.v. de aanstelling van de controleur door de jaarlijkse algemene vergadering en betreffende het uitsluiten van directeuren, commissarissen, leden van het personeel en hunne firmanten, alsmede rechtspersonen, bleven vrijwel ongewijzigd.

Uit het bovenstaande blijkt dat er verschil bestaat tusschen de voorstellen van de Commissie en de bepalingen zoals zij door het Hogerhuis zijn aanvaard.

Waar de Commissie het lidmaatschap van een door het Ministerie van Economische Zaken erkend lichaam als een der voorwaarden stelt voor de benoeming tot controleur, heeft het Hogerhuis als een der voorwaarden gesteld het lidmaatschap van een voorlopig voor dit doel door het Ministerie van Economische Zaken erkende Vereniging van Accountants.

Dit verschil vindt zijn verklaring in de voorstellen tot wettelijke regeling van het accountantsberoep.

Er bestaan in Groot Britannië verschillende accountants-verenigingen.

De belangrijkste zijn:

- (1) The Institute of Chartered Accountants in England and Wales met ongeveer 16.000 leden.
- (2) The Society of Incorporated Accountants and Auditors met ongeveer 8000 leden zowel in Engeland-Wales als Schotland.
- (3) The Association of Certified and Corporate Accountants met ongeveer 7.300 leden zowel in Engeland-Wales als Schotland.
- (4) The Society of Accountants in Edinburgh, met ongeveer 1.250 leden uitsluitend opererend in Schotland.
- (5) The Institute of Accountants and Actuaries in Glasgow, met ongeveer 3.000 leden uitsluitend opererend in Schotland.
- (6) The Society of Accountants in Aberdeen, met ongeveer 225 leden uitsluitend opererend in Schotland.

Deze zes verenigingen nu hebben gezamenlijk voorstellen ontworpen voor de wettelijke regeling van het accountantsberoep. Deze voorstellen zullen binnenkort aan de Minister van Economische Zaken worden aangeboden en de basis vormen van de door deze bij het Parlement in te dienen „Public Accountants Bill”. Gezien het feit dat het Engelse Parlement de verschillende Nationalisatie-wetten eerst moet afhandelen, zal het waarschijnlijk wel 1948 worden voordat de Public Accountants Bill tot Public Accountants Act zal zijn gepromoveerd.

De Public Accountants Bill voorziet in de instelling van twee Public Accountants Councils te weten één voor Engeland en Wales en één voor Schotland. Deze Councils zullen bestaan uit respectievelijk 24 en 16 leden die gedeeltelijk door de bovengenoemde 6 accountantsverenigingen en gedeeltelijk door de Regering worden benoemd.

Deze Public Accountants Councils stellen vast wie gerechtigd is de titel van Public Accountant te voeren en een public-accountants-praktijk uit te oefenen. Na de inwerking treding van de wet zal de titel „Public Accountant” wettelijk beschermd zijn.

In een volgend artikel meer over de rechten van de Councils en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan, om als „Public Accountant” te worden erkend.

DE MACHTSPOSITIE VAN DE MONOPOLIST

door Drs. W. J. v. d. Woestijne

Het is algemeen bekend, dat een monopolist een hogere prijs kan vragen en een kleinere hoeveelheid pleegt aan te bieden, dan bij vrije concurrentie het geval is, maar in het algemeen heeft men geen flauw besef van welke orde van grootte deze verschijnselen zijn.

De vraag naar de machtsuitoefening van de monopolist is van uitermate praktisch belang geworden, sinds het inzicht veld wint, dat de con-